

SLOVENE

Štev. 117. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 25. maja 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. Vupravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopno po površini (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
26 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upravniškega telefona št. 188.

Papež in Francozi.

Francoski veleposlanik Nisard je v soboto zvečer zapustil Rim, kjer je od 27. svečane 1899. pri rimski stolici zastopal Francijo. Povod je znan. Combes, načelnik francoske liberalne vlade, je iskal nov povod, da nadaljuje kulturni boj, boj proti cerkvi in krščanski šoli, in ta povod je dobil. Sv. stolica je razposlala vsem katoliškim državam pismo, v katerem ugovarja, da je Loubet, predsednik francoske republike, nedavno v Rimu obiskal italijanskega kralja ter s tem kot poglavar katoliške države priznal, da je rešeno rimsko vprašanje in italijanski kralj pravni gospodar v Rimu. V tej noti je rimska stolica namignila, da odpokliče svojega nuncija iz iste katoliške države, katere vladar bi v Rimu obiskal italijanskega kralja. Ta dostavek pa je bil izpuščen v pismu, ki ga je dobila francoska vlada, in sicer iz posebnih vzrokov, kakor je v petek izjavil papežev državni tajnik Merry del Val francoskemu veleposlaniku Nisardu. To je torej dejstvo, ki je dalo povod razporu med Vatikanom in francosko vlado.

Francoski minister za vnane posle Delcassé je hotel noto vzeti na znanje v nadi, da se stvar pozabi.

Toda Combes se hoče proslaviti pri frimasonih in si utrditi svoje stališče med socialisti in radikali.

Njegov pribočnik, znani socialist Jaurès, je papežev pismo dobil v roke, objavil v svojem listu »Humanité« ter zatrobil v svet: »Glejte, Francozi, papež noče našega prijateljstva z Italijo; francoski katoliki so sovražniki republike in države!«

Combes pa si mane roke, češ, dobil sem novo sredstvo, s katerim morem skupaj držati svojo večino v zbornici ter nadaljevati kulturni boj.

Combes je nekoč slekel črno suknjo, danes pa hodi po javnih ulicah v čudni obleki. Na glavi nosi rdečo čepico in sicer je podoben nekdanjim jakobincem, ki so

kričali: A bas la calotte! Ko bi bili danes v Franciji še krvniki v navadi, morda bi imeli posla.

Vse pa za svobodo in napredek! Glave, ki tega ne razumejo, niso vredne, da so nasajene na vratovih.

Kdor ima v rokah oblast, ni v zadregi za pomočnike in sredstva. — V oblasti ima uradniško armado, državno blagajno in v zadregi orožnike.

Vse to je sreča vrgla Combesu v naročje. V službi so mu socialisti in radikali, ki mu z veseljem store vsako uslugo, ako zatrobi njegovo časopisje: A bas la calotte! In Combes ima lahko delo, ker ni nikogar, ki bi stopil na čelo nezadovoljnih ter pogumno branil teptano pravico. So možje, ki imajo dobro voljo, a ni ga Windhorsta, ki bi zbral razkropljene čete, sestavil jasn program ter vodil boj proti združenim nasprotnikom.

Pred dvema letoma je Combes prišel kulturni boj. S pomočjo orožnikov in vojakov je prišel izganjati redovnike in cerkvene družbe, da »očistijo« šolo in javno življenje krščanskega duha. Nad 70 nadškofov in škofov je vložilo prošnjo na senat in poslansko zbornico za kongregacije. Kdor meni, da se mu godi krivica, sme celo v Turčiji vložiti prošnjo. Tega ne smejo francoski škofje. Combes je sklical ministrski svet, da se proti škofom pritoži na državni svet zaradi kršenja konkordata. Akoravno pa konkordat že od Napoleona I. priznava cerkvene družbe, Combes prezira konkordat, ker to zahteva njegova proticerkvena politika. Ko je kardinal in nadškof Lecot iz Bordeauxa hotel prositi Combesa za preganjanje kongregacije, ga Combes ni sprejel. Francoski škofje torej, ki so vedno posredovali med rimsko stolico in republikansko vlado, morda več, nego se je strinjalo z njihovim poklicem, so danes v obeh Combesa uporniki.

Poslanci Roche, Briand in Pressense so Combesu brali željo na obrazu ter predla-

gali, naj se odpravi konkordat ter loči cerkev od države. Toda to vprašanje ni še dozorelo, a da dozori, za to skrbi Combes, ki hoče biti vsaj drugi Leon Gambetta v zgodovini francoske republike.

Mogoče, da se Combesu to še posreči, toda dosegel bode ravno nasprotno, o čemer sanja v svojem naslonjaču. Konkordat je danes le kos papirja, ki je že raztrgan, dasi ima na videz še zakonsko veljavo. V verskih vprašanjih ne odločuje niti črka, marveč čustvo. In ko konkordata ne bode, imela bode vlada več strahu in več ozirov, nego sedaj, ko obstoji še pisan zakon.

Pariz, kjer vlada Combes s svojimi privrženci, in Francija, in Parižani so le odlomek francoskega naroda. Po deželi so možje, kjer še živi stara tradicija, kjer starišev navade prehajajo na potomce. Tu uvidevajo, kam plove francoska državna ladja z vrtoglavi krmiljarjem.

Dokler je rimska stolica mirno prenašala vse udarce francoskih frimasonov, narod ni bil na jasnem, ali je vlada res sovražna katol. cerkvi. Sedaj je rimska stolica Combesu strgala krinko z obraza, boj je javen. Istinito so besede Drumontove, ki jih je zapisal te dni: »Ko bi bil Pij X. molčal, ne bil bi spreobrnil ne enega socialista. Ker pa je govoril, je okrepil, zjasnil in oživil milijone duš«. Ako Combes nadaljuje svoj boj in na videz tudi zmaga, izkrcvavel bode sam v tem boju. Combes posnema rad tuje vzglede. Morda se spomni tudi na Pyrrha. Tudi ta je zmagal s krvavim čelom.

Rusko-japonska vojska.

Značilen ruski glas o vojski.

Izdajatelj »Nov. Vremja«, A. S. Suvo-
rin, povdarja, kako zelo je bila Rusija na vojsko nepriljavljena. Surovin piše: »Ob-
čudovanja vredni dogodki se dogajajo. Jaz
sem pisal pred kratkim, da Japonske nismo
poznali, dočim je nas ona dobro poznala. Mi

smo pričeli vojsko z njo popolnoma nepravilno. To je pokazala vlada sama, in pred
sednik francoskega proračunskega odseka je
rekel pri nekem banketu: »Car, ki je skli-
cal mirovno konferenco v Haag, je tako že-
lel miru, da je Rusija popolnoma pozabila,
pripravljati se na vojsko.« Pozabila sicer ni,
toda vojske ni pričakovala. Japonci pa so
bili na vse to pripravljeni ter so imeli že
vse proračunjeno.«

Z vedno večjo prostodušnostjo pišejo
ruski listi o potrebi ustavne izpremembe.
Zelo značilen je v tem oziru uvodni članek
»Peterburskije Vjedomosti«, v katerem trdi
pisek, da Rusije ni mogoče premagati, ako
ne nastanejo domači prepiri. »Rusija mora
zmagati, toda iz tega se ne da sklepati, da
je v Rusiji vse v redu in da naša država
ne potrebuje reform. Se celo naši prvi boji
na bojišču so pokazali, da se mora
mного v državnem življenju
v Rusiji reformirati.«

Gibanje čet.

Petrograd, 22. maja. (Uradno.)
General Kuropatkin brzojavlja carju: Naše
patrule in konjeniške čete opazujejo onstran
pogorja Fensuilin gibanje prve japonske ar-
made, ki je koncentrirana v fenvančenski
okolici. Japonci ščitijo svoje pozicije z malo-
številnimi prednjimi stražami, ki sestoje iz
enega pešpolka in nekaj konjenice in topni-
štva. Sovražnikove konjenice je malo vi-
diti. Sem se poroča, da je prva armada
koncentrirana v Fenvančenu in njegovi oko-
lici in da se tam utrjuje.

London, 24. maja. »Standard« po-
roča o sedanjih ruskih pozicijah: Kuropat-
kinovo desno krilo se opira na Haichen ob
železniški progi Niučvanu. Potem se razte-
zajo ruske utrdbe do Lienčanuna čez pe-
kinško državno cesto ter se obrnejo tu v
severovzhodni smeri proti reki Taiče. Po-
sebeno dobro so si Rusi zbrali središče svo-
jih pozicij: Soteska Motienlin je skoro že
sama na sebi nepremagljiva, sedaj pa so jo
Rusi še močno utrdili.

Inkav, 24. maja. Sedanji položaj na
bojišču je sledeči: Prva japonska armada je
utrdila Fenvančen. General Miščenko brani
sotesko Motienlin proti japonskim prednjim
stražam, druga japonska armada pa prodira
iz Pičeva, da napade i na morju i na su-
hem Kiuču. Tega se mora namreč še preje
polastiti, predno napade Port Artur. Tretja

LISTEK.

Dedščina.

Humoreska. Spisal B. J.

Oče Matevž Lipan so se prav nejevoljni
zbudili. Saj tudi ni čudo! Kakšne sanje so
imeli! Sanjalo se jim je, da so bili kot vo-
jak v boju. To je bil boj! Trobentalo, bob-
nalo in gromelo je, da so ušesa bolela, a
velike kroglice so letele na vse strani, da je
bilo groza. Z vseh strani se je streljalo, gro-
zovito streljalo. V oddelku, v kojem so bili
oče Matevž, popadali so že vsi, samo oče
so se še držali in ponosno dvigali bojno za-
stavo. Kar prileti sovražniška kroglica, in oče
Matevž se zgrudijo ranjeni na tla. Na ves
glas so pričeli klicati na pomagaje — ko se
zbude. Težko so dihal. Mrzel pot jih je ob-
lijal. Takšne sanje, pa še ravno danes, ko
morajo v Ljubljano na sodnijo, kamor so jih
poklicali zavoljo dedščine po rajnem bratu!

Bilo je še zgodaj. Na vaški cerkveni
uri je bilo štiri. A železniški vlak vozi šele
ob osmih v Ljubljano. Lahko bi bili spali
vsaj še dve uri, ali ta nesrečni boj jim je

pokvaril vse spanje. Kdo bi se ne jezil?
Godrnjaje so vstali in se pričeli oblačiti. Se
vedno jim je v ušesih donelo grmenje or-
jaških topov in zvenčanje vojaških trobent.

»Kaj pa ti je, Matevž?« oglesi se žena
Neža, ki je ravnokar vstopila v izbo. »Saj
se ti ne mudi! Časa je še dovolj, ne boj
se, da bi zamudil!«

Oče Matevž niso nič odgovorili. Hitro
so se oblekli v praznično obleko, kojoj so
jim mati Neža že sinoči pripravili in
očistili.

»Nič dobrega ne pomenijo te sanje!«
govorili so sami seboj, »prav nič dobrega!
Kadar se mi sanja o vojaki, vedno se mi
drugi dan kaj neprijetnega pripeti. Bog vé,
kaj me čaka pri sodniji v Ljubljani!«

In vzeli so s police pri vratih »sanjsko
knjigo«. Bila je že prav stara in mnogo
rabljena, kakor se je po nji videlo. Saj je
malokoji list bil še cel! Pa ni niti čudno,
ker je to bila edina knjiga, katero sta oče
Matevž in mati Neža vsako jutro pridno
prebirala.

»Velik pomen imajo sanje!« trdila sta
oba. »Naj nikdo ne ugovarja! Zakaj bi se

pa drugače človeku sploh sanjalo?« prашala
sta tega ali onega neverjetnega soseda. In
ker ta seveda ni mogel niti vedel na to tako
težko vprašanje nič odgovoriti, obveljala je
seveda trditve očeta Matevža in matere
Neže.

Oče Matevž se vsedejo k oknu in prično
po »sanjski knjigi« listati. Čim dalje listajo,
bolj in bolj postajajo nejevoljni.

»Saj sem rekel!« vzdihnejo. »Vojak
biti, pomeni življenje polno hudih in ne-
srečnih dogodkov. V vojsko iti: razprtija z
gosposko. Boben pomeni neprijetnosti, tro-
benta prepri. Da, da, nič dobrega ne bode
pri sodniji. Hudo bode, prav hudo!«

»Kaj pa prebiraš? Kaj pa se ti je sa-
njalo?« vprašajo mati Neža, ki so prinesli
iz kuhinje veliko skledo vročega mleka in
hlebček črnega domačega kruha.

»Neža, slabo kažejo moje sanje. Poslu-
šaj, kaj sem sanjal!« In oče Matevž začno
pripovedovati.

»Jej, jej!« prime se nato Neža za glavo.
»Kaj bo, kaj bo! Morda ti še dedščine ne
dado! Saj pravim, Matevž, da nas nesreča
preganja! In kaj tacega si šel sanjat! Kaj

ti nisem sinoči rekla, ostani doma in ne hodi
v krčmo! Ali nisi me poslušal! Bog ve, kaj
je zopet Podržajev Matijček vse pripovedo-
val o vojski v Bosni, a tibi se je to pri-
teknilo! Jej, jej, Matevž, ne bil bi kaj ta-
cega sanjal, ko bi bil doma ostal! Ali se-
daj je pa prepozno! Današnji dan bode ne-
srečen za nas! Ti si kriv, Matevž, da ti!
Zakaj pa hodiš v krčmo! Jej, jej! Nič ne
bode iz naše dedščine!«

»Kdo pa to pravi?« vmešajo se oče
Matevž.

»Kdo? Tvoje strašne sanje! Oj jej, jej!
Kje je naša tako težko pričakovana ded-
ščina? Kaj tacega sanjati!«

»Molči, molči, Neža, morebiti pa ne
bode tako hudo!« tolažijo oče Matevž njo
in sebe.

»Kako bi ne bilo hudo? Mari sanje la-
žejo? Kaj nam ni Ančka umrla, ko se ti je
sanjalo, da ti je veter luč ugasnil? Kaj nam
ni krava zbolela, ko si v sanjah videl črnega
medveda, a? Pa kaj ti bodem to vse pra-
vila, saj sam dobro veš! Nesreča nas pre-
ganja, vedna nesreča. Ti sam odvrčaš od
nas srečo s svojim pohajkovanjem po krč-

armada se mobilizira v Hierosimi, vendar pa še ni odšla.

Petrograd, 24. maja. Neki kozaki oddelek je predvčeršnjim napadel neko čunguško četo ter 70 Čunguzov pobil, 8 pa vjel. Med mrtveci so našli 15 Japoncev.

London, 24. maja. Iz glavnega taborišča prve japonske armade se brzojavlja: Rusi se pred Fenvančenom zelo marljivo gibljejo, dočim Japonci mirujejo. Za hrbotom japonske armade so videli že kozake, torej se je Rusom posređilo, zabiti za gozdo med prvo in drugo japonsko armado. Vsled tega je položaj prve armade zelo nevaren. Stab te armade dela priprave za skrajno silo.

Tokio, 24. maja. Japonska pehota je obkolila v petek južno od Dašidao oddelek kozakov, pobila enega ritmojstra in devet vojakov ter vjela enega poročnika in štiri vojake. Japonci so izgubili le enega moža. Dalje je uničila neka japonska ogledna četa v isti okolici deset mož broječi ruski konjeniški oddelek.

Kolera mej Japonci.

Petrograd, 24. maja. V Fenvančenu, kakor tudi ob Jalu razgraja med Japonci kolera. Vaak dan umre nad 100 mož. V mnogih slučajih traja bolezen le en dan, večinoma pa umro bolniki šele čez tri dni.

Draginja v vojski.

Iz Liaojana poročajo, da je vsled vojske nastala velika draginja. Buteljka šampanjca, ki je stala prej 3 do 5 rubljev, stane zdaj 10 do 12 rubljev. Ruski častniki, ki so prej radi pili šampanjca, postajajo zdaj abstinentje, »ker jim ne nese«. Funt sladkorja, ki je prej stal 10 do 12 kopejk, stane zdaj 35 do 40 kopejk, in v tem razmerju so podražena tudi druga živila.

Vožnja po Rmenem morju.

London, 24. maja. Ker se je mnogo min odtrgalo in sedaj plavajo prosto po morju, je vožnja po Rmenem morju zelo nevarna. Posebno kitajski obrežni ribiči imajo velik strah pred minami. Plavajoče mine so baje videli že v Vahajvaju in ob obrežju južne Koreje.

Amsterdam, 24. maja. Dve trgovski ladji, ki sta odpluli iz Colombo proti Aziji, sta izginili. Bržkone sta zadeli na pomorske mine ter se potopili.

Kozaki v Koreji.

Seoul, 24. maja. Mislili se, da so se kozaki, ki so se borili pri Hamhenu s Korejci, umaknili v Čausin. Gensanaki guverner, major Takagi, namerava odposlati čete proti severu, bržkone v Hamhen.

Kitajska nevtralizacija.

Petrograd, 24. maja. Med vjetimi Japonci so zapazili tudi nekaj kitajskih vojakov. Kitajci, posebno obmejne čete, se vedejo zelo izživajoče proti Rusom ter hočejo imeti na vsak način boj.

Neverojetne vesti.

London, 24. maja. »Morningpost« poroča: Takoj po polastitvi Niučvana (?) so zasedli Japonci Tatokiš, kjer so zaplenili velikanske vojne zaloge. Tako so torej Japonci prišli v kitajsko nižino. Razven v Port Arturju ni na jugu od Haičena nobenih ruskih čet, tako da so Japonci popolni gospodarji poluotoka Liaotuna.

Moskva, 24. maja. Neki vojaški strokovnjak, ki se je pred kratkim vrnil iz Port

mah. Bogve, kaj vse tam slišiš, pa se ti seveda mora o tem sanjati. Sanje pa govorijo resnico! Jej, jej, kaj bode, kaj bo?

Oče Matevž so molčali. Menda niso mogli nič odgovoriti na te prepričevalne besede svoje žene. Saj so mati Neža bila pametna ženska! Prej nejevoljni, postali so sedaj otožni. Pa kako so se veselili te dedščine! Nameravali so s podedovanim denarjem popraviti hišo, kupiti prašiča, sebi dati omeriti pri Pepetu nove škornje in materi Neži prinesiti iz Ljubljane nov črni predpasnik in lepo svilnato ruto za glavo. Vse, vse je splavalo po vodi!

Molče so hodili po izbi. Mleka še okusili niso, kakor tudi mati Neža ne. Kdo bi pa jedel v ti nesreči?

»Pojdem pa vsejedno v Ljubljano, Neža, a?« ustavijo se oče Matevž pred ženo. »A? Kaj misliš?«

»Le pojdi! Ali vem, da greš zastoj!« odvrne Neža. »Pa jej malo! Nečeš? Ne pojdeš menda lačen v Ljubljano! In če kaj dobiš — dobiš pa ne bodeš nič, pravim ti — ne zaustavljaš se dolgo in ne posedaj po gostilnah! Ne pozabi na mojo ruto in predpasnik, — pa saj ne dobiš nič!«

(Dolge prih.)

Arturja, zelo pesimistično opisuje položaj v tej trdnjavi. Trdi namreč, da se vojaštvo, dasiravno je pričakovati vsak čas napada, nič ne pripravlja na brambo. Častniški kor je zelo nezadovoljen z generalom Aleksejevim, ki je bil tako brezskrben, da bi bila trdnjava sedaj brez električne moči za metelce svetlobe, ako bi se junaškemu Spiridinovu ne posređilo, pripeljati motorov v Port Artur.

Zdravniki na bojišču.

»Rus« priobčuje neki pogovor s pomočnikom vrhovnega vojaškega zdravniškega inšpektorja Stefanoviča o zdravnikih na bojišču. Med drugim pravi: »Zdravnik je na prostoru, ki je pred streli kolikor mogoče zavarovan in v bližini kake reke. Ta kraj je navadno oddaljen od bojišča 1½, do dve vrsti Sotorov tu nimajo nobenih. Kraj se zaznamuje z belo zastavo z rdečim križem, vendar pa še tedaj niso varni pred streli. Kroglja namreč leti 3 vrste daleč. Tako torej delajo zdravniki med streli. Ranjence donesajo tja na nosilnicah ali pa prihajajo sami. Zdravniki nato pregledajo rane ter jih obvežejo. Le v najstrajnejši sili izvrše operacijo; sestavljene obveze se izvrše v divizijski bolnišnici, odkoder prenesejo ranjence v vojaško bolnišnico.

Uporni ruski vojaki?

Lvov, 24. maja. »Kurier Lvovski« poroča, da se v Harkovu ni hotelo 1800 rezervistov odpeljati na bojišče. Isto se je zgodilo tudi v Kursku in v Poltavi. Iz Kijeva je bilo dvakrat odposlano vojaštvo, da ukroti upornike.

Razna poročila.

Tokio, 22. maja. Kakor se poroča, je v Port Arturju vjet en japonski pomorski častnik in 30 mornarjev. Bržkone so ti od moštva pred pristanskim vhodom potopljenih japonskih ladij pri zadnjem napadu.

London, 24. maja. »Daily Chronicle« poroča iz Tokio, da se je z »Jošino« in »Hacuse« potopilo skupno 900 Japoncev.

Prihodnji prestolonaslednik.

Češki list »Budivoj« o katerem trdijo, da je v zvezi s knezom Švarcenbergom, prinaša vest, da bo vladal cesar Franc Jožef I. le še eno leto. Prihodnje leto bode namreč nadvojvoda Karol Franc Jožef 18 let star in Ferdinand d'Este se bode na korist mlademu nadvojvodi odpovedal prestolonasledstvu, na kar bode odstopil cesar Franc Jožef I. vladlo mlademu nadvojvodi. Od časa do časa prinašajo listi vesti o prestolonasledstvu v Avstriji. Te vesti so najbrže le po božne želje liberalnih časnika, katerim ni ljub sedanjí prestolonaslednik, ki je odkrit katoličan.

Ogrska radikalno-narodna stranka.

Svoj čas so poročali listi, da bode voditelj radikalno-narodne ogrske stranke grof Apponyi opustil politiško delovanje. To poročilo pa ni bilo resnično. Grof Apponyi bode imel 12. junija shod, na katerem bode naznanil volilcem, da ostane zvest svojemu programu in da ga hoče še spopolniti v narodnem smislu. Poskusi, da bi pregovorili Apponyija, naj bi zopet prestopil v vladni tabor, so bili brezuspešni. Prej ko slej hoče bojevati boj proti Tiszi; zaradi tega namerava več poslancev izstopiti iz stranke. V stranki bode ostalo le še 20 Apponyijevih pristašev.

Shod čeških odvetnikov.

Na shodu čeških odvetnikov v soboto, 21. maja, je predaval dr. Koerner o »pravnem pomenu advokature in njenem stališču v državi in družbi.« Naglašal je, da sta glavni funkciji odvetnikov pravnih in socialnih.

Javni značaj advokature pa se ne sme izpremeniti v državni urad. To je temeljna hiba pri advokatskem redu, da se ne reši vprašanje: Ali je advokatura urad ali pa obrt?

Predavatelj zahteva popolno neodvisnost odvetnikov od države. Advokatura je organ družbe v njenem večnem sporu z državno premočjo.

Papežev protest.

Pariz, 21. maja. Ministrski svet se je 24. t. m. zopet pečal z vatikansko protestno noto. Sklenilo se je, od poklicati poslanca na Vatikanu Nisarda. Kakor znano, se je v soboto govorilo le o Nisardovem dopustu. Da Francoska odpokliče poslanika, je znamenje, da se je sedaj razpor še poostil in da je v ministrstvu prevladal Combesov vpliv. Ako vlada ta svoj sklep izvrši, bode nuncij Lorenzelli zapustil Pariz.

Vatikan v nevarnosti.

Budimpešta, 24. maja. Košutova stranka namerava v prihodnji seji ogrskega državnega zbora izzvati razpravo o protestni noti sv. očeta.

Zveza treh cesarjev.

V Berlinu trdijo, da bode zopet ustanovljena zveza treh cesarjev (?). Sporazumljenju Avstrije z Rusijo o balkanskem vpra-

šanju bode sledilo sporazumljenje z Nemčijo. Nemčija bode dobila pravico razširiti svoj delokrog na Kitajskem. Rusija bode tudi Nemčiji dovolila za uvoz žita posebne olajšave in nizko uvoznino.

Z Balkana.

Carigrad, 24. maja. Avstrijski poslanik Calice je zopet došel v Carigrad na svoje mesto.

Sofija, 24. maja. 2000 Makedoncev v okraju Novirokop je naprosilo po dveh zaupnikih tuje diplomatske agente, da bi jim izposlovali pomoč, ker žive v veliki revščini.

Vojska v Tibetu.

London, 22. maja. Reut. brzojavni urad poroča iz Gyangtsee, da so pri zasledovanju Tibetancev v bližini angleškega tabora imeli Angleži 2 mrtva, 1 častnik in dva vojaka sta bila ranjena. Tibetanci so imeli 20 mrtvih.

Simla. Evropske pomožne čete, ki vozijo seboj težke topove, so došle v Kangmar in dojdejo jutri v Gyangtsee. Angleži nameravajo napasti z združenimi četami tibetanske utrdbe.

Indija se dviga proti Angležem.

Angleži so jako vznemirjeni radi velike razburjenosti, ki se širi v njihovem »Indijskem cesarstvu«. Povsodi se vrše manifestacije proti evropskemu gospodarstvu. Najuglednejši indijski list »Vzhod in zahod«, ki izhaja v Bombaju v angleškem jeziku in je doslej bil pristaš evropske civilizacije, piše sedaj, da se gospodarstvo Evrope nad Azijo bliža koncu. Opomniti je treba, da vzhajajo ondi listi popolno tiskovno slobodo. Angleži so radi tega tako nemirni, da je eden najvplivnejših njihovih indijskih upravnikov dejal: »Sedaj se ne gre za to, ali naj Mandžurija ostane v ruskih rokah, nego če bo Azijo vladalo belo plemo, ali pa če bo belo plemo premagalo rmenno plemo.« Isključeno je torej skoro, da bi mogli Angleži izrabiti zadrego Rusije, ker bodo imeli sami dovolj opraviti.

Za angleško prodiranje v Tibetu bo gibanje Indijcev jako nepriključno.

Angleži in upor Hererov.

Neki list v južni Afriki prinaša poročilo, da so Angleži prodali Hererom mnogo pušk. Začetkoma so razni listi trdili, da so Nemci sami Hererom prodali več pušk.

Combesa so izžvižgali.

Combes je nameraval potovati po Franciji in obiskati glavna mesta zadnje volivne borbe; ko je prišel v Ronau, so ga izžvižgali ob prihodu in pri odhodu. Na kolidoru ga je nagovoril Legrand, podpredsednik društva »Patrie française«, takole: »Gospod ministrski predsednik, v imenu volilcev vam javljam, da smo ogorčeni nad predrznostjo, s katero vi zaničujete svobodo in prava francoskih državljanov.« Nato je ob činstvo Combesu piskalo. Pravijo, da je Combes izgubil veselje do daljnjega potovanja.

Proti anarhistom.

Kakor poročajo razni listi, je predložila ruska vlada 1. marca letos načrt za mednarodno zvezo proti anarhistom. Načrt so, kakor poroča francoski »Matin«, dosedaj podpisale in odobrile sledeče države: Nemčija, Avstrija, Turčija, Danska, Švedska, Rumunija, Bolgarija, Srbija in Svica, ne da bi obvestile zbornice o tem. Države so se zavezale, da bodo vsakega anarhista prijele in izročile policiji države, v katero je dotičnik pristojen. Francoska in Angleška pa sta izjavili, da ne podpiseta mednarodne pogodbe proti anarhistom.

Važno papežev odlikovanje.

Inomost. Veliko pozornost vzbuja, da je papež dva člana tukajšnje dijaške zveze »Austria«, ki sta, ko nista hotela vsprejeti dvoboja, izgubila častniško čast, odlikoval z visokimi redovi. Eden je dobil častni križ pro ecclesia et pontifice, drugi pa viteški križ reda sv. Jurja.

Francoska ogleduška afeta.

Pariz, 21. maja. Preiskava generalnega štaba je dognala sledeče: 1. Načrti o utrdbah Toulona so bili vročeni več državam; 2. načrti so posnети po načrtih stavbenih podjetnikov; 3. načrte utrdb v Brestu in Cherbourgu imajo ogleduhi le deloma v svojih rokah. Načrti so iz leta 1894. Poročilo o preiskavi je bilo včeraj predloženo vojnemu ministru.

Volitev predsednika Zedinjenih držav.

Washington, 21. maja. Gotovo je, da bode republikanski narodni konvent proglašil sedanjega predsednika Roosevelta zopet kandidatom za predsednika Zedinjenih držav.

Iz brzojavk.

Zemun. Kmetje so napadli občinsko hišo in orožnike s kamenji. Orožniki so stre-

ljali, dva kmeta sta bila ustreljena in veliko ranjenih.

Dunaj. Poljski poslanec dr. Valski je odložil svoj državnozbornski mandat.

Trst. Sef generalnega štaba pl. Beck je 24. t. m. zjutraj došel sem iz Istrije in Dalmacije.

Cherbourg. V izdelovalnici za podmorske čolne so našli pod odri tajni načrt podmorskega čolna.

Rim. V italijanski zbornici bode 30. t. m. razprava o interpelaciji posl. Mazzarini o vladni cerkveni politiki.

Tanger. »Agence Havas« poroča, da so zaradi po roparju Raisuli odpelnega Amerikane Perdicarisa in njegove pastorki dobile 3 ameriške vojske ladje nalog. odjadrti pred Tanger.

Kotor. Včeraj je v Sutomoru bila slovesno praznovana 25letnica, odkar Spiš pripada Avstriji.

Petrograd, 24. maja. Črnomoško brodogrje je oboroženo ter pripravljeno, da odpluje. Brodogrje obstoji iz 31 ladij, vstevši torpedovke.

Pariz. »Petit Journal« poroča iz Belle Isle-en-Mer, južno od bretonske obale, da je tamkajšnje orožništvo zasačilo nekega angleškega polkovnika pri ogledovanju ter ga zaprlo.

Štajerske novice.

Š Pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah je vihraja raz sodno hišo bela zastava binkoštni ponedeljek (23. t. m.) do 24. dne v jutro blizu devete ure. »Märburger Zeitung« je ob času sv. misijona trobila med svet in raztrobila v desetih vrstah šest laži, da je sv. misijon bil kriv umora! — Ali je tudi bele zastave kriv sv. misijon? — Dne 19. t. m. smo imeli tukaj zopet hudo uro, ki je veliko škode napravila. Zatem sta bila dva naliva, tako da je zdaj vode in zopet vode dovolj. Trava bo blatna — seno slabo.

Š Zborovanje. »Sava«, katol. polit. društvo za breziški in sevniški okraj, priredi ob čišni zbor prihodnjo nedeljo, 29. t. m., v Globokem poleg Brežic ob ¼4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Prememba društvenih pravil (2 podpredsednika namesto enega, več odbornikov itd.); 2. govor o političnem položaju; 3. govor o volitvi v deželni zbor štajerski iz nove splošne skupine; 4. govor o našem gospodarstvu; 5. nasveti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Š Toča je na binkoštni ponedeljek napravila v ptujski okolici velikansko škodo. Tudi iz Celovca se nam poroča, da je toča po raznih krajih Koroške napravila veliko škodo. Po nekaterih krajih je toča ležala decimeter visoko.

Š Promoviran je bil na graškem vseučilišču doktorjem medicine g. Branko Zizek.

Š Nevarno obolel je kapucinski superior p. Maks Zaplata.

Koroške novice.

k Nemški turnarji iz južno-avstrijskih dežel bodo imeli 17. julija t. l. v Beljaku »XI. Gauturnfest«.

k Za častna komornika je imenoval sveti oče Pij X. č. gosp. Gabriela Weissza, ravnatelj tiskarne sv. Jožefa v Celovcu, in č. gosp. Valentina Podgorca, vikarja v »Marijanišču«. Cestitamo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. maja.

Liberalna infanterija. »Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«, v kateri je slovensko učitelstvo, ki išče svoj blagor v trabantstvu za liberalizmom, je imela o Binkošti v Postojni zborovanje. V soboto zvečer so zborovali delegatje v hotelu »Pri ogrski kroni«. Da so morali sestavljati za »klerikalce« prav uničevalen program, kaže to, ker je naenkrat jela padati prav debela toča. V sveti navdušenosti so gasili duševni ogenj tja do polnoči. Marsikomu so stali lasje pokonci, ko je prerokoval Luka Jelenec, »da se bo treba učitelstvu boriti na življenje in smrt s starim svojim sovražnikom«. G. Jelenec menda namerava zopet kandidirati. G. Česnik je bil posebno slabe volje in je tožil, da je lani učitelstvo iz Brežic poslalo cesarju udanostno izjavo, ne da bi bilo to pot došla iz kabinetne pisarne zahvala, kakor je to običajno. G. Česnik je dalje pravil: »Kranjska katoliška stranka je vzprejela v svoj vojni načrt tudi izstradanje učitelstva. To kršč. načelo pa se ji ne bo posrečilo, in naša trdnjava se jim ne podá«.

Nam je to tudi prav, ker izstradanja prav nikomur ne želimo. Mi gospode prav nič ne potrebujemo. Naj se le postavljajo zoper ljudske zahteve, o „svobodnem“ učiteljstvu pa naj ne govore veliko, saj vemo, kako hlapčevsko služijo straški, ki jih „siti“ s frazami. To svobodno učiteljstvo je pegumno le pri izbruhih na „fanatične duhovnike“, kakor je ljubezljivo omenjal g. Česnik duhovščino, sicer ima pa pripognjena hrbtišča in je prehlajeno pri vsaki vladni sapici. Saj se poznamo! V nedeljo je bilo glavno zborovanje. Prvi zvonec je nosil seve zopet Jelenc, ki je pravil, da je „klerikalcem šola prokletstvo“. Temu so pritrjevali tudi vsi oni zborovalci, ki so študirali z duhovniškim denarjem. Sicer pa ni bilo kaj posebnega in celo „Narod“ je s par besedami odpravil vse poročevalce. Zdi se mu gotovo škoda prostora. S tem pa ne pravimo, da so govorili kaj manj duhovito, nego govori n. pr. dr. Tavčar, za katerega govore ima pa „Narod“ vedno odprta predala. „Narodovemu“ poročevalcu so menda naročili, naj se postavi na stališče, da je najbolje, če „vse med seboj obdrže“. — Tako je najmanj blamaž. — Pri banketu je igral vlogo ptičarja g. dr. Ferjančič, ki je naglašal, da mora učiteljstvo v njegovi visoki navzočnosti videti in spoznati, kako sta on in narodno napredna stranka naklonjeni učiteljstvu. Ob pol 4. uri popoldne so si šli udeležniki hladit razburjene živce v postojnsko jamo. Toda imeli so smolo. V programu so čitali: „Vhod v jamo za učiteljstvo brezplačno“, vendar jamsko oskrbnništvo s tem ni bilo zadovoljno in zahtevalo je od vsakega po eno krono. Nekateri vsled tega še celo v jamo niso šli, marveč so raje krono zapili. Zvečer ob 8. koncert v „National Hotel“-u ob sodelovanju preblagorodne gospe nadzornikove, njene hčerke in nadzornika Thuma, ter šolskega vodje v Postojni in družega učiteljstva do 3. ure popoldne, ko se vozi z vlakom v Trst in Ljubljano.

Istrski italijanski župani. Italijani v Istri posebno organizirajo svoje župane, ker vidijo veliko korist za svojo stranko, ako dobe odločilni vpliv v občinah. Dne 21. maja so sklicali županski shod v Koper. Predsedoval je poslanec Bennati, zastopane so bile vse občine, ki so v italijanskih rokah in deželni odbor. Razpravljali so o razmerju občine do cerkve, o železnici Trst-Poreč, o ribiški postavi, o policiji, o raznih javnih delih in o kreditu občin pri hipotečnem kreditnem zavodu. Ali ne bi bilo nujno potrebno, da se organizirajo tudi slovenski župani? Italijani s takimi shodi potegnejo ljudi nase in jih priklenejo na svojo stranko.

Upokojen je na lastno prošnjo učitelj g. Bog. Krenner v Skofji Loki.

— 100 000 goldinarjev ali pa — roman. Predrzen atentat na denarnico baronice Reinelt je poizkusil neki Italijan, a se mu ni posrečil. Baronica Reinelt je vdova rajnega barona Reinelta, dvornega svetnika in predsednika tržaške trgovske zbornice. — Baronica Reinelt stanuje vsako leto nekaj mesecev v Benetkah. Nekedne dni dobi pismo: Ako ne založi takoj 80.000 gld., bo izšel neki roman, katerega glavna junakinja bo — baronica Reinelt. Podpisan je bil neki Sestini. Baronica Reinelt je stvar pustila. A ko preteče rok, dobi drugo pismo, češ, če ne dá takoj 100.000 gld., bo roman izšel. Zdaj je pa baronica Reinelt naznanila vse oblasti, avstrijska in italijanska policija pa išče ta tega romanopisca.

— Nevihta in toča. Iz Boštjanja se nam poroča, da je bilo tam v osmih dneh od 16—23. maja pet neviht, a je dvakrat ob hudi nevihti padala tudi toča. Drugič je toča klestila na binkoštni ponedeljek. Žalibog, da je takrat povzročila mnoge škode na žitnem polju, v sadnih vrtovih, a še posebno v vinogradih, ki so letos obetali obilo sadu, kakor že nekaj let ne tako. V mnogih vinogradih je uničen tretji del letnih pridelkov. Zelo hud udarec je tudi to, da je toča razsekala mladje; zaradi tega bo namreč težko dobiti cepičev za cepljenje amerikank, ki se je ravnokar začelo. Poškodovanim gospodarjem bo zelo ustreženo, ako jim bodo znižali vsaj zemljiški davek. Ubogi poljedelec!

— Predsednikom krajnega šol. sveta v Smartinu pri Kranju je enoglasno izvoljen preč. g. dekan in župnik Josip Razboršek.

— Nagla smrt. Binkoštno nedeljo popoldne je g. Marjeta Skerlj, 52letna žena kočarjeva iz Begunj pri Cirknici, kravo na pašo. Ob 5 uri so ženo našli tam mrtvo. — Ljudje mislijo, da jo je sunila krava tako nesrečno, kar se pa ne more dognati, ker rajna nima nobene rane.

— Slovenske novosti iz Amerike. V Evelethu Minn., je umrla gospa Marjeta Murnikova v 80. letu svoje dobe. Pokojnica je mati ustanovitelja prvega slovenskega lista v Ameriki „Amerikanski Slovenec“. — Rojaki iz Calumeta, Mich., so se prišli vračati v staro domovino, deloma na obisk, deloma za stalno. — V Aldridge, Mont., umrl je naš rojak Anton Planinšek. Pri delu se je odtrgalo skalovje na njega in ga na mestu usmrtilo. Pokojnik je bil star 34 let, doma iz Trebnjega na Dolenjskem. — Poročil se je v Clevelandu predsednik ameriške tiskarske družbe g. Ig. Stepic, doma iz St. V. da na Dolenjskem z vd. Ano Kolenc iz št. Rupertke fare na Dolenjskem

— Umor Iz Trsta poročajo: 33letnega pri gradnji železnice delajočega kamnoseka Antona Lapana, očeta štirih otrok, je našel 23. t. m. zjutraj njegov brat umorjenega v njegovem stanovanju v Trsteniku. Pljuča je imel prestreljena s strelom iz samokresa. Sumi se da je morilec 52letni kmetovalec Anton Rozman, Lapanov sosed, s katerim je živel v sovraštvu. R. zmanja so zaprli.

— Uboj. Iz Skofje Loke so pripeljali orožniki v Ljubljano Janeza Fajfarja. V nekem prepiru je Fajfar zabodel svojega nasprotnika, kateri je potem v netrajnih trenotkih umrl. Po 14dnevem trupačnem iskanju so našli orožniki Fajfarja skritega v neki gostilni. Ko so ga prišli in vprašali, zakaj se je skrival, je rekel, da se je bal videti obliže svoje žrtve.

— Nesreča cirkusa Guillaume v Mariboru. Vihar, ki je binkoštno praznike divjal po Stajerskem, je v nedeljo cirkusu Guillaume v Mariboru raztrgal ves šotor. Radi te nezgode je moral odpovedati tri predstave. Škode ima tako cirkus skupno 15.000 kron.

— Težka telesna poškodba. V Kranjski gori so zaprli delavca v Bohinjskem predoru Dane Oreškoviča zaradi težke telesne poškodbe.

— Zaprli so Franceta Dobnikarja iz Medvode, ker je orožnikom nevarno žugal in se jim zoperstavljal.

— Tatvina. Za dobro znani tat Martin Srebot je v Logatcu kot hlapec okradel svojega gospodarja in pobegnil. Orožniki so ga dobili še istega dne.

— Slovenci in Hrvati v Monakovem so ustanovili društvo pod imenom »Hrvatstva«, kateremu je namen, da vzdržuje zvezo z domovino. Članov ima sedaj društvo nad 20 in sicer dijakov, obrtnikov in delavcev. Društvo ima še svoj tamburaški in pevski zbor. Predsednik društva je slavni Slovenec, slikar profesor vite z Ažb. Člani se shajajo v kavarni »Stefanie«, Amalienstrasse 14, ker še nimajo svojih društvenih prostorov.

— Potrebščine v vojaških oskrbovalnih skladiščih. Intendanca c. kr. 3. kora v Gradcu je poslala c. kr. trg. in obrtniški zbornici v Ljubljani izkaz približne potrebščine predmetov, ki se bodo potrebovali v dobi 1904/1905 za oskrbovanje c. kr. vojske in c. kr. domobranstva v oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Polju. Dobaviti je: pšenica, rž, oves, kruh, seno, slama, drva in premog. Izkaz se lahko vpogleda v pisarni trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. Dobavne obravnave se bodo naznanile s posebnimi razglasi v uradnihih deželnihih časopisih.

— Iz Zagreba poročajo, da je v zlatarskem okraju gibanje med poljedelskimi delavci. Prti nekaterim posestnikom je prišlo že do demonstracij. Delavci zahtevajo večje plače. Dosedaj so imeli 80 ozi. 50 h na dan.

— Radi defraudanta se je ustrelil. V Trstu se je v borovem gozdiču ustrelil 29letni upravitelj trgovske trdnice »Bratje Gondrand« iz Milana Rudolf Herz. Ustrelil se je zato, ker je blaginčar tvrdil Albert C o z i p o n e v e r i l 52 000 K, za katere je bil on odgovoren.

— Oblak utrgal se je v noči 22. t. m. okolu ponoči nad Zagrebom. Vse ceste in trgi so bili napolnjeni z vodo. Voda je v kletih napravila silno škodo.

— Obesil se je v Zagrebu 46 let stari Jožef P e n e, doma iz Novega mesta na Kranjskem.

— Največji zvon na Kranjskem bo dobila jeseni cerkev pri D. M. v Polju. Naročen je v Dunajskem Novem mestu pri Hilzerju. Tehtal bo do 108 starih centov.

— Pri Devici Mariji v Polju se bo, kakor se sliši, v kratkem nastanil poštni urad. Tako bo ustrezno ljudstvu, ki želi imeti pošto v svojem središču.

— »Schulverein« l. 1903 Iz poročila »Schulvereina« za l. 1903. posnemamo: To društvo za p o n e m e č a n j e s l o v e n s k i h o t r o k j e l. 1903. vzdrževalo 16 šol z 29 razredi, in sicer na Kranjskem 2, Stajerskem 3, v Galiciji 1, Sleziiji 1, na Moravskem 3, na Čškem 6. Otroških vrtec je vzdrževal »Schulverein« lani 34, in sicer na Kranjskem 3, na Stajerskem 2, v Tirolah 1, na Moravskem 9, na Čškem 19. Podpore je

dajal javnim šolam na Kranjskem 1, Primorskem 2, Koroskem 6, Stajerskem 2, v Bukovini 2, Galiciji 1. Šeziji 6, Moravi 11, na Čškem 21. Otroških vrtec je podpiral »Schulverein« na Kranjskem 1. Koroskem 3, Stajerskem 4, Sleziiji 6, na Moravi 23, na Čškem 32. Lastnih šolskih zgradb ima na Kranjskem 6, Koroskem 2, Stajerskem 9, na Moravi 12, na Čškem 28. Mnogo zgradb je podpiral, med njimi na Stajerskem 1, Koroskem 2. Razpošiljali so učne knjige (na Stajerskem 5 na Kranjskem 1 šoli) Najgrje je pa, da daje »Schulverein« nagrade učiteljem, ki p o n e m e č u j e j o m l a d i n o. T e h J u d e ž e v i h g r o š e v s e j e p o l a k o m i l o n a K r a n j s k e m 4 n a K o r o š k e m 31, n a S t a j e r s k e m 7 učiteljev. Slovenski odgovor na to delovanje naših narodnih nasprotnikov bodi: Podpirajmo »Družbo sv. Cirila in Metod«!

— 40letnica svojega trgovskega delovanja je praznoval v ponedeljek v Kranju gospod Fran O n e r s a, posestnik splošno znane in priljubljene železninarske trgovine. Gospod Fran O n e r s a l a h k o s p o n o s o m g l e d a n a u s p e h e s v o j e g a p o t r t v o v a l n e g a d e l o v a n j a. P r v o d o m s v o j e š t i r i d e s e t l e t n i c e j e g o s p o d O n e r s a u t a n o v i l t u d i n e k a j d o b r o d e l n i h u t a n o v. Z a s l u ž n e m u m o ž u k l i d e m o: S a m n o z l e t!

— Ustrelil je v prepiru, v soboto, v Bohinjski Bistrici laški delavec Martinetto slov. delavca Janeza Aha.

Ljubljanske novice.

Občni zbor okrajne bolniške blagajne ljubljanske bode v nedeljo, dne 29. maja t. l. ob 10 uri popoldne v dvorani puntigamske pivnice. Kakor čujemo, bi moral biti občni zbor v smislu pravil, ki so veljavna za blagajno, že meseca aprila. G. čevljar Brekvar je pa preteklo leto tako dobro gospodaril, da se je rezervni sklad znatno znižal in tudi iz delavskih krogov čujemo jako veliko pritožb o strogem postopanju napram obolelim članom.

Naš trg. Iz občinstva nam prihaja pritožba: Prav vrška in malomestna je uredba na našem trgu. Samo dva tržna dneva imamo v Ljubljani, torej tako kakor v Novem mestu. Idriji ali pa kje drugod! Torej s a m o d v a k r a t l a h k o (?) kupimo živila iz prve roke, pa še takrat so vsled teroriziranja prekupcev že podražena. Zikaj ni štirih tržnih dnevov in bolj šega reda in boljšega nadzorovanja? Zikaj se ob tržnih dneh ne nadzorujejo prekupei? To ni noben red; pojdte se učit tržnega reda v Trst, Gradec in Prago. Altroccché Ljubljana!

O ulomu o katerem smo poročali, da ga je izvršil brezposelni delavec Karol Lampič, je sedaj dognano, da ga ni on izvršil. Bil je v soboto izpuščen iz zapora.

Koncert društvene godbe bode jutri 26. t. m. od 8.—12 ure zvečer na vrtu »Narodnega doma«.

Prijet dezertier. Dezerterja rezervnega infanterista I. Zeleznika so prijeli in pripeljali nazaj v Ljubljano.

Veselica pevskega društva »Ljubljane« se je preteklo nedeljo častno izvršila. Zbor pod vodstvom gospoda prof. D e k l e v e j e p o k a z a l l e p n a p r e d e k i n ž e l o b n o o d o b r a v a n j e. Veselica je bila v moralnem in tudi v materielnem oziru odlična.

* Izgubljeno in najdeno. Josipina R h e r, stanujoča na Rimski cesti št. 11, je izgubila dne 19. t. m. od Križanske cerkve do doma črne denarnico z 20 kronami. — Andrej Rok iz Homca pri Kamniku je izgubil dne 21. t. mes. po Starem trgu, čez Breg po Gosposkih ulicah do »Figovca« denarnico s 140 kronami. — Uboga Marija Mazi z Gline štev. 19 je izgubila dne 23. t. mes. v mestu v žepni robcu zavutih 8 kron. Najditelj se prosi, da dá Mazievi denar nazaj, ker je velika reva. — Najdena je denarnica z 20 kronami.

* Tatvine Antonu Kovaču, hlapcu na Poljski cesti št. 37, je neznan tat odnesel iz nezaklenjenega hleva celo moško črno obleko, hlapcu Francu Zupančiču istotam srebrno žepno uro z veržico, vredno 32 K, hlapcu Mihaelu Golobu pa eno srajco. — Zidarju Bobero pri kranjski stavbni družbi je bila v noči 27. t. mes. ukradena srebrna žepna ura z veržico, katero je bil pozabil pred baro na Bleiweisovi cesti.

* Nepreviden kolesar. Predvčeršnjim dopoldne je neki kolesar vozil po Mesnem trgu tako naglo in neprevidno, da se mu petletni Josip Selan ni mogel izogniti in ga je kolesar podrl na tla ter ga na nogi poškodoval. Zagovarjati se bode moral pred oblastvom.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Praška Sv. V a c l a v s k a p o s o j i l n i c a. Iz Prage poročajo: Najvišje sodišče je odbilo pritožbo obsojenih funkcionarjev sv. v a c l a v s k e p o s o j i l n i c e, bivšega predsednika Drozda in bivšega ravnatelja Kohouta, kakor tudi uradnika Pekelendra. Vendar pa je ugodilo v nekaterih točkah niževni

pritožbi knjigovodje Emanuela Herzga ter se bo v tej zadevi vršila nova sod. obravnava. — M o ž a u m o r i l a j e v p r e p i r u v U n t e r m a i s u n a S p o d n j e m T i r o l s k e m n e k a M o s e r. Zasedila mu je nož v prs. — S t a v k e. Stavka železniških uslužbencev na Špan-skem je končana. Škončana je tudi stavka v Krpanu. Iz New Yorka poročajo, da strajkajo nakladalci New York Newhaven Hartford železnice. Več tisoč uslužbencev sorodnih strok, mej njimi 8000 voznikov, grozi s stavko, ako se stavkajočim ne ugoti. — Staro šolsko poslopje se je v soboto podrl v lotrinski vasič Sillegny v trenutku, ko so otroci zapuščali šolo. Veliko število otrok je bilo podstutih pod razvalinami. Izpod razvalin so izvlekli šest mrtvih deklic in mnogo ranjenih otrok. — Kitajski roparji so pri Kien-čenu umorili nekega misijonarja. — Ponesrečeni turisti. O binkoštnih praznikih se je ponesrečilo več turistov. Na Raxi se je ubil uradnik Kuha, v bližini Brna je padel v neki prepad plesarski pomočnik Ignacij Pucher, pri Kufsteinu se je pa ubil sin pivovarniškega revnatelja Gabriela Rauferja z Bavarskega. — General Kuroki — G r k. Nekateri listi priobčujajo vest, da izhaja rodbina generala Kurokija z Grškega. — M i l i j o n a r m o r i l e c. Iz Blažona, Ind., poročajo: Guv. Durbin je zaukazal, da se odloži obravnava proti milijonarju morilcu Terrellu, ki je bil obsojen v dosmrtno ječo. Najbrž bo Terrell poslan v norišnico. Terrell je umoril svojega tasta Melvina Wolfa, ker je ta surovo postopal s svojo ženo, Terrellovo hčerjo. Najprej ga je težko ranil. Ko so ga pozneje v bolnišnici hoteli operirati, je prišel Terrell za njim ter ga tam usmrtil.

Natalija-vrelec v Francovih varih si je pridobil v zdravniških krogih velik sloves, ki temelji na vedno se množočih sijajnih uspehih pri zdravljenju trzanja, revmatizma, bolezni na ledvicah in mehurju ter v želodcu in črevesih. Natalija-vrelec ima izborni okus, pospešuje tek, ureja prebavo, izločuje kisle solnine in je torej dietetiška pijača velikega pomena, ki v polni meri zasluzi svoji sloves.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 25. maja. Operacije prve japonske armade pri Fenvančenu sedaj popolnoma mirujejo ter se bodo nadaljevale baje šele prvi teden v juniju, ko se armada še pomnoži in čete popolnoma pripravijo na boj. Od tretje armade se vrše živahne priprave za napad na Port Artur. Druga armada pod poveljstvom generala Oku ne bo napadala Port Arturja, ampak se bo združila s prvo armado in z njo združena napadla Kuropatkinsa.

Petrograd, 25. maja. Po katastrofi dveh japonskih ladij je javno mnenje zopet zaupljivejše do vojne uprave. Listi pripisujejo pogin dveh japonskih ladij smelemu napadu ruskih torpedovk. Vsak teden odpošiljajo Rusi na bojišče v vzhodno Azijo 15.000 mož.

London, 25. maja. (Kor. ur.) Iz Niučvana poročajo, da japonske operacije proti Port Arturju niso nič kaj uspešne. Rusi opetovano udero iz trdnjave na prodirajoče Japonce. Pretekle dni so Rusi pobili več sto Japoncev.

Dunaj, 25. maja. Turško poslaništvo izjavlja, da je popolnoma izmišljena vest, da je Turčija kupila v Argentini vojne ladje, da pomaga Rusiji proti Japonci. Turčija ostane popolnoma nevtralna.

Tokio, 25. maja. V 53 dneh so znašali vojni stroški 2050 milijonov frankov. Polovica te svote je pokrita s prvim dolgom.

Konjice, 25. maja. Pogreb upokojenega žičkega bisernomašnika Z a b u k o v s e k a b o v p e t e k d o p o l d n e.

Draždane, 25. maja. (Kor. ur.) Princ zinzja Ivana je umrla.

Dunaj, 25. maja. Državni poslanec Kleewein je izstopil iz nemške ljudske stranke.

Bolonja, 25. maja. Tukajšnji nadškof je naznanil, da se udeleži nekega obeda na čast laškega kralja. Ake je to res, tedaj bi bil od l. 1870. to prvi tak slučaj.

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družbin založnik S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Društva.

(Gasilno društvo v Cerkljah na Dolenjskem) priredi dne 29. t. m. ob 2. uri popoldne slavnost blagoslovljenja nove brizgalnice. Po slavnosti vrši se na vrtu g. načelnika A. Marinčeka veselica s petjem, godbo in srečkanjem. Pri veselici svira godba slav. o k. meščanske garde v Kosta noviei. K obilni udeležbi vabi odbor.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina, v mm.
24	9. zveč.	737-3	15-0	sr. szah.	jasno	
25	7. zjut.	739-8	12-1	sl. svzh.		0-0
	2. popol.	738-5	20-0	sr. jvzh.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 17-0°, norm. 15-1°

Dunajska borza

dné 24. maja.

Skupni državni dolg v notah	99-95
Skupni državni dolg v srebru	99-90
Avstrijska zlata renta 4%	118-40
Avstrijska krona renta 4%	99-40
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	90-85
Ogrska zlata renta 4%	117-45
Ogrska krona renta 4%	97-40
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89
Avstro-ogrsko bančne delnice	16-38
Kreditne delnice	644-75
London vista	239-17
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117-27
20 mark	23-48
20 frankov	19-06
Italijanski bankovci	95-—
C. kr. cekini	11-82

Zahvala. 920

Vsem znancem in prijateljem za izkazano sočutje ob boleznih in smrti gospoda

Iv. Kordika

trgovca

kakor tudi za darovane krasne vence in spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Žaluloči ostali.

Zahvala. 921

Potrjim najgloblje žalosti vsled nenadomestne izgube našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma brata, svaka in strica, gospoda

Rudolfa Piš

učitelja v Cirknici

nam nikakor ni mogoče osebno se zahvaliti vsem, ki so med boleznijo in ob smrti drugega pokojnika pismeno ali ustmeno tako prisrčno izražali svoje tolažilno sočutje. Zadošujemo vsled tega tej dolžnosti tem potom ter izražamo vsem dragim sorodnikom in posebno gospodom tovarišem, učiteljskemu zboru v Cirknici, gospodom pevcem za gubljive žalostinke, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem od blizu in daleč, ki so izkazali pokojniku zadnjo čast, iz cellega srca svojo najodkriteljšo, najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, 24. majnika 1904.

Globoko žalujoči ostali.

788 1-1

Albin Kump, uradnik c. kr. priv. zavarovalnice Rionione Adriatica di Sicurtà v Trstu, potrjim srcem javlja v svojem imenu svoje soproge Ane roj. Wallentin, kakor tudi svojih otrok: Albine, Ane, Ernesta in Ludovika, da je njegova iskreno ljubljenca dobra mati, gospa

JOSIPINA KUMP

danes zjutraj ob treh mirno v Gospodu zaspala, ko je bila večkrat previdena s svetotajstvi za umirajočo.

Pogreb predrage pokojnice pojde dne 26. maja, ob petih popoldne iz hiše žalosti, v Šiški št. 114, k sv. Kristofu.

V Ljubljani, dne 25. maja 1904

Za mojo dobro upeljano in renomirano na jako živahnem prostoru mesta se nahajajočo

903 3-8

gostilno

iščem pod ugodnimi pogoji sposobnega gostilničarja na račun, čegar stopnja je dobra kuharica. Gostilna se odda za 1. avgust. — Zahtevam nekoliko kavicije.

Ponudbe ali natančne poizvedbe v prvem nadstropju pod navedenim naslovom.

Ivan Škerjanec

gostilničar in posestnik
v Ljubljani, Hopitarjeve ulice šte. 6.

Trgovina z lesom naprodaj!

Protokolirana turška, dobro upeljana, veliko skladišče z leseno lopo, pisarna in stanovanje za delavce, blizu kolodvora.

Več pove Hubert Gallé, Hamnik, Kranjsko. 904 2-2

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano največja jednonadstropna hiša

šte. 51 „pri Kraljiči“

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, lednico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema K Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20; ustmene informacije se dobe ist tam vsak dan od 12 do 2. ure popoldan. 813 28-14

Pleskarska in v to stroko všteto se stavbena in pohištvena dela izvršujeta in se priporočata v naročila iz mesta in z dežele **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. — Najnižje cene. — Vzorci so vselej na razpolago. — Izvrševanje strokovno in neslajivo in brez konkurence. 13 11-7

Trgovski pomočnik,

dober prodajalec, kateri ima veselje do potovanja, 911 2-1

sprejme se pod dobrimi pogoji v trgovino s špecerijo in železnino.

Več se poizve pri upravnistvu tega lista.

Selitev!

Zobozdravnik Avgust Schweiger

uljudno naznanja

zobozdravniškega ateljeja

iz hotela „Stadt Wien“ (pri Maliču) v Perlesovo hišo, poleg na novo zidane Mestne hranilnice, v Prešernovi (prej Slonovi) ulici šte. 5. II. nadstropje, z opombo, da je novi atelje moderno opremljen ter z najnovejšimi sredstvi založen.

Izvršujejo se plombe v zlatu in porcelanu; ravno tako tudi krome, mostnine in cela zobovja (v zlatu in kavčuku) ter sploh vsakojaka zobotehnična dela pod poročtom. 833 6-4

Ordinacija od 12. maja 1904: od 9. do 12. ure, in od 2. do 5. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Premestitev trgovine.

Podpisani uljudno naznanja slav. občinstvu, da je z današnjim dnevom

premestil

svojo dosežaj na Bregu št. 1 (Katoliški dom) se nahajajočo prodajalno šivalnih strojev, bicikljev in vseh v to stroko spadajočih potrebščin

v lastno hišo, Trnovske ulice št. 15

ter se obenem priporoča slav. občinstvu tudi v nadalje pri nakupu v to stroko spadajočega blaga. 890 3-8

Istočasno opozarja slav. občinstvo tudi na svojo mehanično delavnico, ki je ena najboljše v Ljubljani, kjer sprejema vsa popravila šivalnih strojev, bicikljev, motorbicikljev, avtomobilov itd., ter zagotavlja slav. občinstvu najboljše in najcenejše postrežbe.

Velespoštovanjem

E. SPEIL, mehanik.

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

544 150-24

Najboljše izvršena zarezana, stisnjena in navadna 642 24-13

strešna opeka, opeka za zidovje itd.

ročno in s stroji narejena, dobi se po nizki ceni pri Avgustu Aita, Ig - Draga.

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1, v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznice, mlatlince, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane in svinčene ovi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opremo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe- 676 52-5 cerijskega blaga.

Kdor hoče s slastjo jesti in dobro prebavljati,

naj vžije požirek

rastlinske grenčice „Florian“!

Odlikovana na mednarodni razstavi za živila in zdravstvo v Parizu z zlato svetinjo in diplomom. 868 (8)

Rastlinska destilacija „Florian“ v Ljubljani. Poskusite!

Hiša

917 4-1

na Javorniku se prodaja pod ugodnimi pogoji

z gozdom, ki meri nad 7 orolov, in zraven spadajočimi srenjskimi pravicami. Pripravna je za vsak obrt, posebno še za pekarnjo, ker se nahaja tik tovarne ter je le pol ure oddaljena od tovarne na Savi, ki je še vedja kot javorniška. V bližini se gradi nova železnica ter je ondi vedno velik promet. Cena za vse skupaj 4500 glid. Več se poizve pri Ant. Jalen, Javornik št. 8. na Gorenjskem.

479 104 23

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.